

Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

11.03.2025 nr 12-19/25-3/2

Märt Põdra kaebuse edastamine

Edastan Riigikohtule Märt Põdra (Põder) kaebuse koos lisadega (lisa 1). Kaebaja saatis kaebuse 10.03.2025 kell 23:43 e-kirjaga (lisa 2). Saadame ka kaebaja taotluse koosolekul osalemiseks (lisa 3) ja vaidlusaluse e-hääletamise riskikäsitusplaani (lisa 4). Juhime tähelepanu, et viimati nimetatud dokument on ainult asutusesiseseks kasutamiseks ja taotleme, et kaebaja õigust selle dokumendi juurdepääsule piiratakse analoogia korras halduskohtumenetluse seadustiku § 79 lõike 1 punktiga 1 ja § 88 lõikega 2. Juurdepääsu piiramine on vajalik valimiste läbiviimisel kasutatavate infosüsteemide turvalisuse tagamiseks. Kui kõrvalisele isikule saavad neis dokumentides kirjeldatud turvariskid ja nende kõrvaldamiseks või vähendamiseks kasutatud abinõud teatavaks, võib sellega kaasneda oht, et elektroonilise hääletamise süsteemi proovitakse kahjustada.

Vabariigi Valimiskomisjon vaidleb kaebusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata.

Vabariigi Valimiskomisjoni koosolekud on avalikud, mis tähendab, et neid võib kohapeale kuulama tulla. Nii nagu kohtuistungitegi puhul, ei tähenda istungi avalikkus, et seda peaks saama distantsilt jälgida. Vabariigi Valimiskomisjon on sõltuvalt asjaoludest võimaldanud mõnikord veebi teel osaleda sellistel koosolekutel, kus vaadatakse läbi kaebusi. Kaebaja saatis taotluse koosolekul osaleda 13 minutit enne selle algust ja komisjon võimaldas tal koosoleku avalikku osa jälgida.

Vabariigi Valimiskomisjon piiras kaebaja juurdepääsu 06.03.2025 toimunud koosolekul 4. päevakorrapunkti arutelu ajaks, tuginedes avaliku teabe seaduse (AvTS) § 35 lõike 1 punktile 9, mis kohustab avaliku teabe valdajat tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks teabe turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta. Õiguslikust alusest ja piirangust teavitati kaebajat koosolekul suuliselt, mille järel ta eemaldati koosolekult ja anti teada, et pärast seda arutelu võib ta koosolekul edasi osaleda. Pärast 4. päevakorrapunkti arutelu lubati kaebaja taas koosolekut kuulama. Kõnealuse 4. päevakorrapunkti raames käsitles Vabariigi Valimiskomisjon e-hääletamise riskikäsitusplaani ja e-hääletamise toimingutega seotud küsimusi. Selline teave on seaduse kohaselt asutusesiseseks kasutamiseks, mistõttu ei saa seda arutada kõrvaliste isikute juuresolekul.

Haldusmenetluse seaduse § 7 lõike 3 kohaselt on haldusorgan kohustatud hoidma asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud andmed saladuses.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingrid Kullerkann
Vabariigi Valimiskomisjoni esimees

Lisad:

1. Riigikohtule saadetud kaebus;
2. Kaebuse edastamise 10.03.2025 e-kiri;
3. Kaebaja taotlus koosolekul osalemiseks;
4. E-hääletamise riskikäsituslaan.

Nellika Valder
nellika.valder@valimised.ee